

2026-10-01

Till dig som handleder studenter i termin 2, OM121G

Generell nivåbeskrivning av kurs

Under verksamhetsförlagd utbildning ska studenten, under handledning av legitimerad sjuksköterska, ges möjlighet att praktiskt utöva arbetsuppgifter som en grundutbildad sjuksköterska utför inom kommunal hälso- och sjukvård inom vårdformen särskilt boende för äldre (SÄBO). För att främja inläring bör studenten få stöd i att identifiera relevanta situationer för sitt lärande. Efter en kort tid av introduktion är det lämpligt att fokusera omvårdnaden på en eller två patienter, där antalet kan utökas successivt.

Studenten ska tillämpa praktiska färdigheter och teoretisk kunskap inom allmän och specifik omvårdnad. Omvårdnadsprocessen är central och innebär att studenten, under handledning, ska:

- Samla in data genom exempelvis intervjuer, observationer, journalhandlingar, vitalparametrar och relevanta bedömningsinstrument.
- Identifiera behov, risker och resurser samt utforma och genomföra en individuell omvårdnadsplan.
- Utvärdera och dokumentera omvårdnadsåtgärder samt rapportera relevant information.

Vidare ska studenten utveckla sin förmåga att kommunicera och bemöta vårdtagare och närstående på ett professionellt och empatiskt sätt. Ett personcentrerat förhållningssätt är centralt för att informera och undervisa vårdtagaren utifrån individuella behov. Studenten ska även öva på samverkan med andra yrkesprofessioner och få börja öva sin förmåga till arbetsledning genom att fördela uppgifter och informera och undervisa personal.

Studenter ska tillämpa vårdhygieniska principer, arbeta patientsäkert och hantera läkemedel korrekt, inklusive att informera om effekter och

biverkningar, med särskilt fokus på vanligt förekommande läkemedel hos äldre. För att säkerställa en trygg och rättssäker vård ska studenten arbeta i enlighet med gällande lagar och föreskrifter samt utveckla förståelse för sjuksköterskans juridiska och etiska ansvar. Detta innebär bland annat att bejaka tystnadsplikt, säkerställa patientens rätt till självbestämmande och informerat samtycke, samt att ta ansvar för korrekt dokumentation och rapportering av vårdåtgärder.

Det är betydelsefullt att inlärningsprocessen är förankrad i vetenskap och beprövad erfarenhet.

Studenten ska efter avslutad kurs nå kursens lärandemål, se kursens lärandemål och innehåll i aktuell [kursplan](#).

I *bilaga 1* finner Du kursens lärandemål och betygskriterier.

Kursens genomförande

Innan studenterna påbörjar sin VFU erbjuds de en förberedande simuleringsövning samt föreläsning och workshop i omvårdnadsdokumentation.

Under studentens VFU kommer det ske två trepartssamtal, ett vid halvtidsbedömning och ett vid slutbedömning. Önskvärt är att student och handledare fyller i AssCE-formuläret i [MOSO InPraxis](#) (tid TOPP-N) senast **två** dagar innan trepartssamtalen. Studenten ansvarar för att boka tid för trepartssamtal i samråd med sin handledare, lärare tillhandahåller digital möteslänk via bokningsformuläret.

På Mittuniversitetets hemsida, [VFU för sjuksköterskeutbildningen](#), finns mer information.

Uppgifter under VFU

Personlig plan

Under kursens introduktionsvecka förväntas studenten påbörja en *personlig plan kopplad till kursens lärandemål*. Den personliga planen stäms av med handledare under den första VFU-veckan och lämnas därefter in av studenten via lärplattformen Canvas.

Individuell skriftlig inlämningsuppgift

Under VFU ska studenten, under handledning, genomföra en datainsamling på en äldre person samt göra fyra riskbedömningar (trycksår, nutrition, fallrisk och munhälsa). Utifrån resultaten ska studenten upprätta ett oidentifierat omvårdnadsstatus och en omvårdnadsplan som lämnas i skriftligt av studenten i lärplattformen Canvas. Den skriftliga sammanställningen av uppgiften ingår inte i tiden för VFU.

Läraktiviteter

För att stödja studentens utveckling under VFU finns läraktiviteter kopplade till kursens lärandemål. Aktiviteterna genomförs och reflekteras över tillsammans med dig som handledare. Läraktiviteterna examineras inte men kan användas som underlag vid bedömningssamtalen.

Vid frågor, kontakta oss kursansvariga

Elin Nyberg, Sundsvall
elin.nyberg@miun.se

Jan-Örjan Holmbom, Östersund
jan-orjan.holmbom@miun.se

Bilaga 1

Tabell 1. *Översikt av lärandemål & betygskriterier*

Lärandemål	Betygskriterier
1. Kommuniera, bemöta, informera och undervisa vårdtagare och närstående utifrån ett personcentrerat förhållningssätt.	Studenten kan utifrån ett personcentrerat synsätt kommunicera, bemöta och informera patienten och närstående. Studenten kan tillämpa både verbal och icke verbal kommunikation och kommunicerar utan risk för missförstånd. Studenten kan lyssna aktivt och ställa öppna och slutna frågor med hänsyn till eventuella barriärer för kommunikation. Studenten inkluderar närstående med beaktan om tystnadsplikten och kommunicerar utan risk för missförstånd. Studenten planerar och genomför undervisningstillfällen till vårdtagare och/eller närstående utifrån sjuksköterskans ansvarsområde, exempelvis resultat och planering av åtgärder efter genomförda riskbedömningar, läkemedelsjusteringar eller andra relevanta insatser. Vid dessa tillfällen visar studenten förmåga till tydlig, korrekt och anpassad kommunikation.
2. Utföra och beskriva personcentrerad omvårdnad utifrån omvårdnadsprocessens samtliga steg med fokus på den äldre personen.	Studenten kan inhämta data på olika sätt, genomföra bedömningar och identifiera omvårdnadsbehov, risker och resurser hos vårdtagaren. Se vidare under lärandemål 4 & 5. Utifrån den samlade datainsamlingen kan studenten planera och prioritera relevanta personcentrerade omvårdnadsåtgärder. Studenten utför omvårdnadsåtgärder som t.ex. omläggningar, provtagningar, smärtlindring samt förebyggande åtgärder mot tex fall, undernäring och trycksår. Studenten utvärderar omvårdnadsåtgärdernas effekt, Begränsad delning använder relevanta skattningsskalor och riskbedömningsinstrument och identifierar fortsatt behov av omvårdnad. Studenten dokumenterar omvårdnadsprocessen i vårdtagarens journal och uppdaterar vid behov vårdplaner. Informationen är relevant, korrekt och uttryckt på god svenska.

	Studenten tar initiativ, uppmärksammar förändringar och anpassar sina åtgärder. Studenten arbetar noggrant, pålitligt och tar ansvar med gott omdöme genom hela omvårdnadsprocessen.
3. Tillämpa vårdhygieniska principer.	Studenten visar förståelse och följsamhet till basala hygienrutiner enligt Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg (SOSFS 2015:10).
4. Tillämpa intervju- och observationsmetodik med fokus på att identifiera och bedöma resurser och behov i dagligt liv hos äldre personer.	Studenten inhämtar data genom samtal och observationer för att kunna göra bedömningar av vårdtagarens resurser och omvårdnadsbehov, exempelvis gällande, smärta, hud, nutrition, elimination, allmäntillstånd.
5. Tillämpa olika skattningsskalor och riskbedömningsinstrument relevanta för omvårdnaden av den äldre personen.	Studenten genomför och tolkar relevanta riskbedömningar och skattningsskalor för att objektivt identifiera risker och behov hos äldre personer. Genomför riskbedömningar för exempelvis bläsdysfunktion, munhälsa, undernäring, fallrisk och trycksår. Använder skattningsskalor som Abbey Pain Scale, PHASE-20, NRS och VAS.
6. Hantera läkemedel på ett patientsäkert sätt och kunna informera om läkemedelseffekter och biverkningar för vanligt förekommande läkemedel hos äldre.	Studenten hantera läkemedel på ett patientsäkert sätt, inklusive korrekt iordningställande (tex dosett och injektioner), administrering (tex peroralt, subkutant, intramuskulärt) och dokumentation av läkemedel. Studenten informerar om läkemedelseffekter och biverkningar, gällande vanligt förekommande läkemedel hos äldre.
7. Beskriva och medverka i sjuksköterskans arbetsledande funktion samt samverka med andra inom vårdteamet.	Studenten visar förståelse för olika yrkesprofessioners uppgifter och visar förmåga att samarbeta med andra i vårdteamet genom att visa respekt, lyhördhet samt bidra till en positiv och professionell arbetsmiljö. Deltar aktivt i samverkan med andra yrkesprofessioner vid exempelvis ronder, teammöten, telefonsamtal och vårdplanering. Studenten visar förmåga att kommunicera, såväl muntligt som skriftligt utan risk för missförstånd, med andra professioner.

	Studenten medverkar aktivt i arbetsledning genom planering, samordning och uppföljning av omvårdnad. Studenten visar förmåga att samarbeta med andra i vårdteamet. Studenten har planerat och genomfört information/undervisningstillfällen till medarbetare och/eller student utifrån sjuksköterskans ansvarsområde som tex insatta HSL-insatser, förändrat hälsotillstånd, läkemedeljusteringar. Vid dessa tillfällen visar studenten förmåga till tydlig, korrekt och anpassad kommunikation.
8. Tillämpa relevanta lagar och författningar.	Studenten arbetar i enlighet med gällande lagstiftning, såsom hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhetslagen, sekretesslagen och andra relevanta bestämmelser, för att säkerställa en god omvårdnad.
9. Analysera och motivera sitt handlande baserat på en vetenskaplig medvetenhet samt tillämpa grunderna i vetenskapligt skrivande	Studenten analyserar sitt handlande och motiverar val av åtgärder utifrån aktuell forskning, evidens, riktlinjer och rekommendationer från evidensbaserade källor såsom vårdhandboken, FASS och kurslitteratur
10. Visa självkännedom, empatisk förmåga och identifiera behov av ytterligare kunskap för att fortlöpande kunna utveckla sin kompetens.	Studenten visar självkännedom genom att identifiera egna styrkor och begränsningar, reflekterar över sin egen utveckling och framsteg i lärandet samt identifierar kompetensluckor och strategier för att vidareutveckla sin kompetens. Studenten tar till sig konstruktiv kritik och visar empatisk förmåga i interaktion med patienter, närstående och vårdteamet.
11. Rapportera och dokumentera omvårdnadsåtgärder utifrån en strukturerad metod.	Studenten använder strukturerad kommunikation, såsom SBAR, för att säkerställa effektiv och tydlig informationsöverföring inom vårdteamet Studenten dokumenterar omvårdnadsåtgärder i vårdtagarens journal. Informationen är relevant, korrekt och uttryckt på god svenska.

